

Příloha 4.16

Hrdinství doktora Hallidonhilla – úryvek

Před londýnskou porotou se bude brzy projednávat neobvyklá pře doktora Hallidonhilla. Stalo se to takto: Obě prostorné čekárny slavného specialisty, který léčil i nejhorší případy plicních chorob, byly loni dvacátého května jako obvykle přeplněny klienty, každý s pořadovým číslem v ruce.

V zasklené ordinaci, která byla koldokola vroubena velkými tropickými rostlinami v širokých japonských kořenáčích, usedl ke stolu drobný, přísný doktor Hallidonhill. U dveří potažených červeným sametem a pobitých zlatými hřeby stál sluha s obludnou šjí, který měl za úkol odnášet vrávorající pacienty na odpočívadlo u východu – odtamtud už jeli ve zvláštních křeslech výtahem (jakmile se ozvalo rozhodné „Další! “).

Nemocní vcházel s očima skelnýma, zastřenýma, všichni po pás nazí, oděv přes ruku: doktor jim ihned přiložil na záda a na prsa auskultační sluchátko.

„Dýchat... Dobrá.“

V několika vteřinách nadiktoval způsob léčení a pak se zas ozvalo proslulé „Další!“

Jednou se tu, dvacátého května, objeví v devět hodin cosi jako dlouhá kostra s otáčejícími se zřítelnicemi, tváře propadlé div ne až pod patro úst, bylo to nahé až po pás a vypadalo to jako zkroucená klec ze splasklého pergamenu, poskakující v záchvatech dušného, vysilujícího kašle - zkrátka, do doktorské ordinace vkročí na dlouhých stehenních kostech pochybná živoucí bytost s kožešinou z modré lišky, přehozenou přes vyhublé předloktí, a zachytává se dlouhých listů tropických rostlin, aby neupadla.

„Tady se nedá nic dělat,“ zabručel doktor Hallidonhill, když je proklepal. „Jsem snad policejní lékař, který je tak nanejvýš dobrý k tomu, aby konstatoval smrt? Do týdne vykašlete poslední kus levé strany plic; a pravá je jako cedník. Další!“

Sluha se už chystal odnést pacienta, když se najednou vynikající lékař ťukne do čela a povídá se složitým úsměvem: „Jste bohatý?“

„Mul-ti-milio-nář,“ zachroptěla ta nešťastná osoba, kterou Hallidonhill před chvilkou tak krátce vykázal z planety; tonula v slzách.

„Ať vás tedy váš kočí doveze v lůžkovém kočáře na Victoria station. V jedenáct hodin expresním vlakem do Nizzy. A tam jíst půl roku ve dne v noci řeřichu; bez chleba, bez vína, žádné ovoce, žádné maso. Obden lžící dešťové vody, hodně jódové. A řeřichu, řeřichu, řeřichu, roztlučenou, rozetřenou, jako štávu; jediná naděje ... a ještě! Ten domnělý lék, o němž do omrzení slyším, se mi zdá víc než absurdní, proto ho nabízím zoufalci, jako jste vy, ale sám tomu ani na vteřinu nevěřím. Konečně, všechno je možné... Další!“

Když usadili souchotinářského boháče s velikou opatrností do vycpávané ústranní zdviže, dalo se opět do pohybu obvyklé procesí pacientů trpících plicními chorobami, kurdějemi a záněty průdušek.

Za půl roku, bylo to třetího listopadu v devět ráno, vřítel se mezi žalostné řady Hallidonhillových pacientů jakýsi obr se strašným veselým hlasem, v drahých kožešinách, a vnikl bez pořadového čísla do svatyně knížete Vědy, který jako jindy právě usedl ke stolu. Obr ho popadl v pase, zdvihl jako pírk, a smáčeje slzami lékařovy bledé, holé líce – mlčky, dojatě – znovu a znovu je líbal, zvučně jako normandská kojná. Pak ho opět posadil do zeleného křesla; malátného a napůl udušeného.

„Dva milióny? Chcete? Nebo tři?“ křičel obr, strašná živoucí reklama. „Jen vám děkuji za dech, za slunce, za dobrá jídla, bezuzdně vášně, za život, prostě za všechno. Řekněte si nějaký neslýchaný honorář, já zrovna žízním, abych vám mohl projevit vděčnost.“

„Co je to za blázna? Ať ho vyvedou,“ promluvil slabě doktor, byl na okamžik úplně vysílen.

„Ne, počkat,“ zaburácel obr a požíval se na sluhu boxerským pohledem, před nímž také vskutku ucouvl.

„Ano, chápu, že jste mě nepoznal, ačkoli jste můj zachránce. Jsem přece ten muž s řeřichou, ta žalostná, ztracená kostra. Nizza, řeřicha, řeřicha, řeřicha. Mám už za sebou ten semestr, a tohle je vaše dílo. Jen poslechněte.“

A bubnoval si na hrudník pěstmi, které by dokázaly rozbít lebku i nejlepšímu výstavnímu býkovi z Middlessexu.

„Co?“ užasl doktor a vyskočil z křesla. „Vy jste ... jakže, ten umírající, který...“

„Ano, tisíckrát ano, jsem to já,“ řval obr. Usedl těžce na širokou pohovku, péra zapraskala a zasténala. „Ach, jak je příjemné žít,“ povzdychl si s blaženým úsměvem v tichém vytržení.

Doktor řekl několik slov, rychle, potichu a tajemník se sluhou se vzdálili. Když byl Hallidonhill sám se svým vzkříšeným pacientem, podíval se na okamžik mlčky na obra; lékař byl víc než kdy jindy odměřený, bledý, ledový, v očích nervózní pohled. A pak najednou zašeptal podivným hlasem:

„Nejdříve mi dovolte, abych vám sebral se skráně tuto mouchu.“ A vrhl se k němu, vytáhl z kapsy krátký bubínkový revolver a střelil ho rychle dvakrát za sebou do levé spánkové tepny.

Obr padl s roztrázněnou lebeční dutinou a potřísnil svým vděčným mozem koberec, do kterého bil ještě chvílku oběma dlaněmi.

Cvakly několikrát nůžky a pod rozstříženou kožešinou, oděvem a prádlem se ukázala nahá hrud' – vážný operatér ji hned jedním rázem rozřízl zdola nahoru svým širokým chirurgickým nožikem.

Když za čtvrt hodiny vkročil do ordinace konstábl a chtěl poprosit doktora Hallidonhilla, aby s ním šel laskavě na policii, seděl specialista klidně u stolu, v ruce velikou lupu, a zkoumal ohromné plíce, rozložené na zakrváceném pultíku. Génus Vědy se snažil rozpoznat v tomto muži přezázračný účinek řeřichy, umožňující hladký chod organismu a zároveň ho obrozující.

„Pane konstáble,“ řekl Hallidohill a vstal, "považoval jsem za vhodné obětovat tohoto muže, neboť okamžitá pitva mi může objasnit tajemství blahodárného vlivu na degenerující dýchací systém lidského rodu; proto jsem neváhal, přiznávám se k tomu, obětovat vlastní svědomí... své povinnosti.“

Není třeba dodávat, že slavný doktor byl propuštěn na čistě formální záruku, neboť je pro nás užitečnější, aby byl na svobodě než ve vazbě. Ta podivná záležitost přijde teď před britskou porotu. Ach, jak obdivuhodné obhajoby bude Evropa číst!

Všecko nasvědčuje tomu, že tento vznešený úklad nevynese jeho hrdinovi šibenici, neboť Angličané jsou lidé, kteří stejně jako my chápou, že výlučná láska k budoucímu lidstvu, doprovázená dokonalým opovržením k současnému Člověku, je za našich dnů jedinou pohnutkou, jež musí vést v každém případě k tomu, aby velkodušní výstředníci Vědy byli uznáni nevinnými.

VILLIERS DE L'ISLE-ADAM, Auguste. *Noc pod gilotinou*. Brno: Jota, 1994. ISBN 80-85617-22-6.